

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 31/2019. (XI. 4.) AB HATÁROZATA

az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírsággal összefüggő hatósági feladatokról, bírságok kivetésének részletes szabályairól és a bírságok felhasználásának rendjéről szóló 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet 6. § (1) bekezdése szövegrésze, valamint 3. melléklet 12. pontja szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, és bármely folyamatban lévő ügyben történő alkalmazásának kizárásáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítása iránti bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Czine Ágnes, dr. Pokol Béla és dr. Salamon László* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírsággal összefüggő hatósági feladatokról, bírságok kivetésének részletes szabályairól és a bírságok felhasználásának rendjéről szóló 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet 6. § (1) bekezdésének „a tájékoztatástól számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető” szövegrésze, valamint a 3. melléklet 12. pontjának „A jelen tájékoztatás átvételétől számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető.” szövegrésze alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírsággal összefüggő hatósági feladatokról, bírságok kivetésének részletes szabályairól és a bírságok felhasználásának rendjéről szóló 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet 6. § (1) bekezdésének „a tájékoztatástól számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető” szövegrésze a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt folyamatban lévő 107.K.27.801/2018. számú ügyben, valamint bármely folyamatban lévő ügyben nem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az előtte 107.K.27.801/2018. szám alatt közigazgatási bírság ellen indított, folyamatban lévő közigazgatási perben az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b)* pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását és indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a perben alkalmazandó, az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírsággal összefüggő hatósági feladatokról, bírságok kivetésének részletes szabályairól és a bírságok felhasználásának rendjéről szóló 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 6. § (1) bekezdés első mondata és a 3. melléklet 12. pontja „A jelen tájékoztatás átvételétől számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető.” szövegrésze alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg. Kérte a megsemmisített jogszabályi rendelkezés általános és a bíróság előtt folyamatban lévő perben történő alkalmazási tilalmának elrendelését. A bíróság egyidejűleg a per tárgyalását felfüggesztette.
- [2] 1. A bírói kezdeményezésre okot adó ügy lényege és az indítványban foglaltak az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] 1.1. Az indítványozó bíróság előtt fekvő ügy felperese lakott területen a balra kanyarodni tilos tábla hatályát nem vette figyelembe és gépjárművével balra kanyarodott. A Kecskeméti Városrendészet mint hatóság eljáró

tagjai a közlekedési szabályszegés észlelését követően a helyszínen közlekedésrendészeti intézkedést foganatosítottak a felperessel szemben és tájékoztatták a felperest a közlekedési szabályszegés elkövetéséről, valamint 50 000 Ft közigazgatási bírság megfizetésére kötelezték. A tájékoztatóban szerepel, hogy a felperes a jogsértés elkövetését elismerte, a közigazgatási bírság kiszabását tudomásul vette, így a közigazgatási bírság jogerőre emelkedett, ellene fellebbezésnek nincs helye, azonban annak bírósági felülvizsgálatát lehet kezdeményezni jogszabálysértésre hivatkozással 30 napon belül. A felperes a jogsértés tényét nem vitatta, és a tájékoztatót saját kezűleg aláírta. A felperes az alperes hatósági intézkedésével szemben közigazgatási pert kezdeményezett és keresetében arra tekintettel kérte a hatósági intézkedés megsemmisítését, hogy a GPS engedte a balra kanyarodást.

- [4] 1.2. Az indítványozó álláspontja szerint a Rendelet bírósághoz fordulás lehetőségét megteremtő szövegrészei ellentétben állnak a jogorvoslati lehetőséget nem biztosító, de a jogforrási hierarchiában magasabb helyen álló törvényi szabályozással.
- [5] Az indítványozó bíróság előadta, hogy a közigazgatási bírság helyszíni kiszabása a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) fogalomrendszere alapján közigazgatási tevékenységnek minősül, így – önmagában a Kp. szerint – bírói felülvizsgálata nem kizárt.
- [6] Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 114. § (1) bekezdése alapján az ügyfél – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat. Fellebbezéssel támadható döntés esetén közigazgatási per akkor indítható, ha az arra jogosultak valamelyike fellebbezett, és a fellebbezést elbírálták.
- [7] A közigazgatási szabályszegések szankcióinak átmeneti szabályairól, valamint a közigazgatási eljárásjog reformjával összefüggésben egyes törvények módosításáról és egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 2017. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: átmeneti szankció törvény) 1. § értelmében az Ákr. hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági eljárás során megállapított jogszabálysértések esetén a közigazgatási hatósági ügyben érdemi döntéssel kiszabható jogkövetkezményekre (közigazgatási szankciókra) terjed ki. Ilyen szankció a közigazgatási bírság is.
- [8] Az átmeneti szankció törvény 3. § (7) bekezdése szerint a jogsértés teljes mértékben való elismerésével az ügyfél lemond a helyszíni bírsággal szemben őt megillető jogorvoslati jogról. Az indítványozó utalt rá, hogy a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: szankció törvény) 11. § (2) bekezdése szó szerint át fogja venni az átmeneti szankció törvény vonatkozó rendelkezését, amint az hatályát veszti.
- [9] Az indítványozó érvelése szerint tehát a helyszíni bírság esetében alapvető jelentősége van az ügyfél nyilatkozatának, amely a későbbi jogorvoslat kérdését is eldönti. Az ügyfélnek jogában áll olyan nyilatkozatot tenni, amelyben a jogorvoslati jogáról lemond. A fenti törvényi rendelkezéssel szemben viszont a Rendelet kifogásolt szövegrészei kifejezetten lehetővé teszik, hogy az eljárás alá vont ügyfél a tájékoztatástól számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálatot kezdeményezzen a jogsértést teljes mértékben elismerő nyilatkozata ellenére.
- [10] A bíróság utalt rá, hogy álláspontját erősíti a „Közigazgatási bírságok” vizsgálati tárgykörben a Kúrián felállított joggyakorlat-elemző csoport által 2015. március 23-án készített összefoglaló vélemény is, amely hasonló szempontok mentén aggályokat fogalmazott meg a Rendelet és az akkor hatályos a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) kollíziójának vizsgálata során.
- [11] 1.3. Az indítványozó bíróság álláspontja szerint a magasabb és alacsonyabb szintű jogszabályok közötti kollízió sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésben foglalt jogbiztonság alkotmányos elvét, a miniszteri rendelet és a törvényi rendelkezés között pedig az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésének sérelmére vezető ellentét áll fenn, amely egyúttal az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésébe is ütközik.
- [12] 2. Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatala előtt az Ügyrend 36. § (3) bekezdése alapján szakmai álláspontjának kifejtése céljából megkereste az igazságügyi minisztert.

II.

[13] 1. Az Alaptörvény bírói kezdeményezésben felhívott szabályai:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„T) cikk (3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”

„18. cikk (3) A Kormány tagja törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján, feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével rendeletet alkot, amely törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes.”

[14] 2. Az átmeneti szankció törvény érintett rendelkezése:

„3. § (7) A jogsértés teljes mértékben való elismerésével az ügyfél lemond a helyszíni bírsággal szemben őt megillető jogorvoslati jogról.”

[15] 3. A Rendelet támadott rendelkezései:

„6. § (1) Ha a Kkt. 20. § (4a) bekezdése alapján a bíróság helyszíni kiszabásának van helye, a hatóság eljáró tagja ezt közli a szabályszegővel, egyben tájékoztatja, hogy ha a jogsértés tényét nem vitatta, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, a tájékoztatástól számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető. Egyúttal tájékoztatja a szabályszegőhöz rendelt közúti közlekedési előéleti pontról.”

„3. melléklet [...] 12. pontja Az ügyfél nyilatkozata

A szabályszegés elkövetését elismerem, a tájékoztatást megkaptam, a bíróságot a helyszínen készpénzben, bankkártyával megfizetem a későbbi befizetéshez készpénz-átutalási megbízást átvettem. Tudomásul veszem, hogy mivel a jogsértés tényét nem vitattam, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye. A jelen tájékoztatás átvételétől számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető. Tudomásul veszem, hogy a 30 napon belül meg nem fizetett bírság - a törvényes feltételek megléte esetén - adók módjára behajtható. Az eljáró hatóság megnevezése, bélyegzőlenyomata, a hatóság eljáró tagjának aláírása. Az ügyfél által történő átvételt igazoló záradék, az ügyfél aláírása.”

III.

[16] Az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy a bírói kezdeményezés megfelel-e az Abtv.-ben lefektetett kritériumoknak, amelyeket már több ügyben is összefoglalt a testület {vö. 3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [8]–[24]; 2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [26]–[28]; 3064/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [8]–[13]}.

[17] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen ügyben az eljáró bírói tanács az eljárás felfüggesztése mellett végzésben fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben konkrét, részletesen indokolt kérelmet terjesztett elő az előtte folyamatban lévő perben alkalmazandó jogszabályi rendelkezések Alaptörvénybe ütközésével kapcsolatban. Ezért nem volt akadálya annak, hogy az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezésben foglaltakat érdemben megvizsgálja.

IV.

[18] A bírói kezdeményezés megalapozott.

[19] 1. Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a Rendelet támadott szabálya sérti-e az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdését és ezen keresztül a T) cikk (3) bekezdését, illetve a B) cikk (1) bekezdését. Ennek érdekében előbb megvizsgálta, hogy valóban létezik-e a normák közti ellentmondás, majd azt, hogy az állítólagosan fennálló ütközés sérti-e az indítványban felhívott alaptörvényi szabályokat.

- [20] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a sérelmezett rendeletbe foglalt, jelenleg is hatályos szabály úgy szól, hogy amennyiben „a bírság helyszíni kiszabásának van helye, a hatóság eljáró tagja ezt közli a szabályszegegővel, egyben tájékoztatja, hogy ha a jogsértés tényét nem vitatta, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, a tájékoztatástól számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető”. Ennek megfelelően – a Rendelet szövege szempontjából koherens módon – a 3. melléklet meghatározza az ügyféli nyilatkozat pontos szövegét: „Tudomásul veszem, hogy mivel a jogsértés tényét nem vitattam, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye. A jelen tájékoztatás átvételétől számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető.”
- [21] A Rendelet preambuluma értelmében a rendeletalkotásra való felhatalmazás az 1–3. § és az 5–13. § tekintetében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 48. § (3) bekezdés j) pontján alapul. A Kkt. 20. § (4a) bekezdése a behajtási tilalom megsértőjére vonatkozóan úgy rendelkezik, hogy ha a „szabályszegegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell.”
- [22] Rögzíthető tehát, hogy a bírósági felülvizsgálat lehetőségét csak a Rendelet tartalmazza, míg a Kkt. csak a fellebbezés kizárását nevesíti.
- [23] Az Alkotmánybíróság – az indítványnak megfelelően – a Rendelet kifogásolt rendelkezését a hatályos közigazgatási jogorvoslati szabályokkal is összevetette. E körben észlelte, hogy a közigazgatási szabályszegeések szankcióiról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2018. évi CXXIII. törvény 13. §-a a szankció törvény hatályba lépését 2020. január 1. napjára módosította, így vizsgálatát a hatályos átmeneti szankció törvény alapján végezte el, amelynek 3. § (7) bekezdése értelmében a jogsértés teljes mértékben való elismerésével az ügyfél lemond a helyszíni bírsággal szemben őt megillető jogorvoslati jogról.
- [24] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ákr. IX. fejezete határozza meg a közigazgatási eljárások jogorvoslati rendszerét, amelyben a kérelemre induló jogorvoslati eljárások között a törvény 113. § (1) bekezdés a) és b) pontja a közigazgatási pert és a fellebbezési eljárást nevesíti. Amikor tehát a szankció törvény a helyszíni bírsággal szemben, a jogsértés elismerése esetén az ügyfelet megillető jogorvoslati jogról való lemondást lehetővé teszi, mind a közigazgatási per kezdeményezésnek lehetőségét, mind a fellebbezési eljárást kizárja.
- [25] 2. Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a Rendelet támadott szabályai és az átmeneti szankció törvény 3. § (7) bekezdése közti, az előbbieken megállapított ütközés sérti-e az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezéseit.
- [26] Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy állandó gyakorlata szerint „a jogállamiság [B] cikk (1) bekezdés] alkotmányos alapját jelentő jogbiztonság elvének egyik garanciája a jogforrási hierarchia érvényesülése. A jogforrási hierarchia azt jelenti, hogy az alacsonyabb szintű jogszabály tartalma nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabály rendelkezéseivel {3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [42]; 3152/2016. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [14]}. A jogszabályoknak a jogforrási hierarchiában elfoglalt helyét az Alaptörvény rögzíti [15. cikk (4) bekezdés, 18. cikk (3) bekezdés, 32. cikk (3) bekezdés, 41. cikk (5) bekezdés], a magasabb szintű jogszabállyal ellentétes szabályozás ezért egyúttal az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésének a sérelmét is jelenti, amely szerint jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.” {3019/2017. (II. 17.) AB határozat, Indokolás [26]}
- [27] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdése a normahierarchia részeként írja elő azt, hogy a Kormány tagja által alkotott rendelet törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is utal arra, hogy „[a]z Alaptörvény juttatja kifejezésre a hierarchikus rendet, a jogszabályok egymáshoz és az Alaptörvényhez való viszonyát” {21/2017. (IX. 11.) AB határozat, Indokolás [22]}. Az Alaptörvény előbb hivatkozott bekezdése többek között azt biztosítja, hogy az Országgyűlés által megalkotott törvény tartalmát a miniszter rendeleti formát öltő döntése ne ronthassa le.
- [28] A Rendelet támadott rendelkezései olyan jogorvoslati lehetőséget nyitnak meg a jogsértést elismerő ügyfél számára, amelyet a törvény kizár. E két rendelkezés között ezért az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésének, valamint a 18. cikk (3) bekezdésének sérelmére vezető ellentét áll fenn. Emiatt az Alkotmánybíróság megsemmisítette a Rendelet 6. § (1) bekezdésének „a tájékoztatástól számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető” szövegrészét, valamint a 3. melléklet 12. pontjának „A jelen tájékoztatás átvételétől számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető.” szövegrészét.

- [29] Döntése során az Alkotmánybíróság figyelemmel volt arra is, hogy amennyiben az ügyfél le is mond jogorvoslati jogáról, ez nem akadályozza annak, hogy hivatalbóli jogorvoslati eljárások, illetve az ügyész közérdekvédelmi tevékenysége eredményeként az eseteleges jogsérelmet utóbb orvosolják, vagy a jogalkotó megváltoztassa a szabályozási környezetet.
- [30] 3. Az Abtv. 45. § (2) bekezdése alapján a megsemmisített jogszabályi rendelkezés az Alkotmánybíróság eljárására okot adó perben nem alkalmazható. Ebből az következik, hogy a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az előtte 107.K.27.801/2018. szám alatt az folyamatban lévő ügyben a Rendelet megsemmisített szövegrészeit nem alkalmazhatja.
- [31] Az Alkotmánybíróság – az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján – elrendelte továbbá a jogbiztonság védelme érdekében a megsemmisített jogszabályi rendelkezés folyamatban lévő ügyekben való általános alkalmazási tilalmát a rendelkező részben foglaltak szerint.
- [32] 4. A Magyar Közlönyben történő közzététel az Abtv. 44. § (1) bekezdés első mondatán alapul.

Budapest, 2019. október 15.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcell s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró különvéleménye

- [33] Nem értek egyet a határozat rendelkező részével, ezért annak elfogadását nem tudtam a szavazatommal támogatni. Az alább kifejtett indokok alapján úgy vélem, hogy az Alkotmánybíróság nem tárta fel kellő mértékben az irányadó jogszabályi környezetet, nem végzett a szabályozás összhangját érintően körültekintő vizsgálatot, ezért a levont következtetés és a megsemmisítés jogkövetkezmény alkalmazása a konkrét esetben nem megalapozott.
- [34] A határozat azon az alapon tesz javaslatot a Rendelet 6. § (1) bekezdése és a 3. melléklet 12. pontja meghatározott szövegrészeinek a megsemmisítésére, hogy a támadott rendeleti szintű szabályok és az átmeneti szankció törvény 3. § (7) bekezdése között az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezéseit sértő ütközés áll fenn.
- [35] Az Alkotmánybíróságnak megítélésem szerint a Rendelet rendelkezéseinek a vizsgálatok alapvető jelentőségét kellett volna tulajdonítani annak, hogy a Rendelet preambuluma értelmében az 1–3. § és az 5–13. § tekintetében – így tehát a Rendelet vizsgált szabályát érintően is – a rendeletalkotásra való felhatalmazás a Kkt. 48. § (3) bekezdés j) pontján alapul. A Rendelet szabályai ezért a Kkt. szabályain alapulnak.
- [36] A Kkt. 20. § (4a) bekezdése akként rendelkezik, hogy „[h]a az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell.” A Kkt. rendelkezéseivel összhangban állapítják meg a Rendelet kifogásolt szövegrészeit, hogy „ha a jogsértés tényét [a szabályszegő] nem vitatta, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, a tájékoztatástól számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető”, valamint „[a] jelen tájékoztatás átvételétől számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető”.

- [37] A határozat a Kkt. idézett rendelkezéseit értelmezve azt rója fel a szabályozás hiányosságaként, hogy a Kkt. ugyan kizárja a fellebbezés lehetőségét az érintett ügykörben, azonban nem teremt kifejezett lehetőséget a bírósági felülvizsgáltra. A határozat szövege szerint: „Rögzíthető tehát, hogy a bírósági felülvizsgálat lehetőségét csak a Rendelet tartalmazza, míg a Kkt. csak a fellebbezés kizárását nevesíti.” Mivel azonban a bírósági felülvizsgálat – a hatályos Ákr. szerinti közigazgatási per – a közigazgatásban létező általános jogorvoslati forma, nem kell kifejezett felhatalmazás az alkalmazhatóságához. Így önmagában abból, hogy a Kkt. nem nevesíti, nem vezethető le következtetés arra, hogy bírósági felülvizsgálatnak nincs helye.
- [38] További kérdésként felvethető lett volna, hogy az adott típusú eljárásokban alkalmazandó egyéb eljárásjogi szabályok, így különösen az Ákr. rendelkezései alapján az érintett ügykörben kizárt-e a bírósági felülvizsgálat lehetősége, ilyen tartalmú vizsgálatot azonban a határozat nem végez. Ennek hiányában, a Kkt. rendelkezései álláspontom szerint nem kellő körültekintéssel, így helytelenül értelmezve jut arra a következtetésre, hogy a Rendelet szabályai a jogszabályi hierarchiába ütközés okán megsemmisíthetők.
- [39] Ezzel szemben úgy vélem, hogy egy kellően körültekintő vizsgálat eredményeként az Alkotmánybíróságnak arra kellett volna jutnia, hogy a szabályozásban az ellentmondás nem az átmeneti szankció törvény és a Rendelet, hanem a két törvényi szintű rendelkezés: a Kkt. 20. § (4a) bekezdése és az átmeneti szankció törvény 3. § (7) bekezdése között tekinthető fennállóknak. A Rendelet szabályaival összefüggő aggályok pedig mindössze a Kkt. rendelkezéseinek való megfelelésből fakadnak.
- [40] A fentiekre, különösen a releváns törvényi szintű előírások vizsgálatának a hiányosságaira figyelemmel nem tartom megalapozottnak a határozat konklúzióját arra vonatkozóan, hogy az átmeneti szankció törvény és a Rendelet rendelkezései között ellentmondás áll fenn. Nem igazolt így az sem, hogy az alkotmányossági probléma a jogforrási hierarchia sérelméből fakad, és az alaptörvény-ellenes helyzet az alacsonyabb szintű rendelkezések megsemmisítésével megszüntethető. Ezért a határozattal nem tudtam egyetérteni, és azt a szavazatommal nem támogattam.

Budapest, 2019. október 15.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

- [41] A különvéleményhez csatlakozom azzal a kiegészítéssel, hogy – álláspontom szerint – a jelen ügyben – még a rendelkező rész 1. pontjában foglalt megsemmisítés esetén is – az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 45. § (4) bekezdésének alkalmazásával, a jogbiztonságra tekintettel, el kellett volna tekintenie az alkalmazási tilalom kimondásától.

Budapest, 2019. október 15.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró különvéleménye

- [42] Nem támogatom a rendelkező részi megsemmisítést a következő indokok alapján. A bírói beadványból rekonstruálva az ügy számomra a következőképpen áll.
- [43] Az indítványozó bíró eljárásának alapjául szolgáló közlekedési szabálysértési esetet a Kkt. 20. § (4a) bekezdése szabályozza, és ez kimondja a helyszíni bírság kiszabása esetén a fellebbezés kizártságát, amit az ezt végrehajtó Rendelet 6. § (1) bekezdése úgy értelmezett, hogy ez csak a hatósági rendszeren belüli fellebbezés kizártságát jelenti, és így az ezen túli jogorvoslat a bírósági felülvizsgálat révén lehetséges. Ám az általánosabb jellegű átmeneti szankció törvény 3. § (7) bekezdése már tágabban a jogorvoslat kizártságát rögzíti a helyszíni bírság kiszabása esetén. Az indítványozó bíró mechanikusan mindkettőt felsorolta a Rendeletet támadva (lásd: indítvány 3. oldal), ám itt felmerül a két hatályos törvényi szabályozás generális versus speciális minősége, és akkor speciális Kkt. prioritása az alacsonyabb szintű szabályozás, továbbá a jogalkalmazás és a jogértelmezés szempontjából. Így ezt alapul véve az látszik megalapozottnak, hogy a Rendelet szabályozása számára a Kkt.

(4a) bekezdése az irányadó és nem a generálisabb átmeneti szankció törvény, és így ennek alapján kell megvizsgálnunk a beadványozó bíró által vélt jogforrási hierarchikus ellentmondást.

- [44] Az ehhez most szükséges állásfoglalásban számomra tanulságos volt az elmúlt időszakban több vitatott ügyünk, melyben éles különbséget tettünk a közigazgatási rendszeren belüli fellebbezés és a tágabb jogorvoslat között. Így ezt itt is elfogadva én úgy vélem, hogy a Rendelet jogalkotását végző jogászoknak volt alapjuk a fellebbezést és a jogorvoslatot szűkebb versus tágabb kategóriának értelmezni, és így a szűkebb fellebbezés kizártsága után a tágabb jogorvoslatba beletartozó bírósági felülvizsgálati jogot lehetőségként rögzíteni
- [45] Következésképpen a Rendelet szabályozása nem állt ellentétben a hierarchikusan magasabb Kkt. törvényi szabályozásával. Ha a törvényhozó az átmeneti szankció törvény által rögzített bírósági jogorvoslat generális kizártságát a közlekedési helyszíni bíróságok esetében is meg akarja valósítani, akkor expliciten kell megváltoztatni a Kkt. (4a) bekezdésének szabályozását, mert a későbbi generális szabályozás nem tudja érinteni a vele szembenálló korábbi speciális szabályozást azonos jogforrási szinten.
- [46] Mindezek alapján tévesnek ítélttem meg a beadványozó bíró álláspontját, és nem tudtam támogatni az ennek helyt adó többségi határozat megsemmisítő rendelkezését.

Budapest, 2019. október 15.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1823/2018.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2019. évi 176. számában.

